

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

تکنولوژی استخراج معدن (۱)

رشته معدن

زمینه صنعت

شاخص آموزش فنی و حرفه‌ای

شماره درس ۲۵۸۴

۶۲۲ مدنی، حسن

/ ۲

تکنولوژی استخراج معدن (۱)/ مؤلف : حسن مدنی - تهران : شرکت چاپ و نشر کتابهای

۱۳۹۲ م/ درسی ایران، ۴۲۱

۱۳۹۲ ص : مصور - (آموزش فنی و حرفه‌ای؛ شماره درس ۲۵۸۴)

متون درسی رشته معدن، زمینه صنعت

برنامه‌ریزی و نظارت، بررسی و تصویب محتوا : کمیسیون برنامه‌ریزی و تأثیف کتابهای

درسی رشته معدن دفتر برنامه‌ریزی و تأثیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کارداشی وزارت

آموزش و پرورش

۱ معدن و ذخایر معدنی - صنایع الف ایران وزارت آموزش و پرورش کمیسیون

برنامه‌ریزی و تأثیف کتابهای درسی رشته معدن ب عنوان ج فروست

همکاران محترم و دانش آموزان عزیز :

پیشنهادات و نظرات خود را درباره محتوای این کتاب به نشانی
تهران- صندوق پستی شماره ۴۸۷۴/۱۵ دفتر برنامه ریزی و تألیف آموزش‌های
فنی و حرفه‌ای و کاردانش، ارسال فرمایند.

info@tvoccd.sch.ir

پیام نگار (ایمیل)

www.tvoccd.sch.ir

وب‌گاه (وب‌سایت)

وزارت آموزش و پرورش

سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی

برنامه‌ریزی محتوا و نظارت بر تألیف: دفتر برنامه‌ریزی و تألیف آموزش‌های فنی و حرفه‌ای و کاردانش

نام کتاب: تکنولوژی استخراج معدن (۱) - ۳۵۸/۳۲

مؤلف: مهندس حسن مدنی

آماده‌سازی و نظارت بر چاپ و توزیع: اداره کل نظارت بر نشر و توزیع مواد آموزشی

تهران: خیابان ایرانشهر شمالی- ساختمان شماره ۴ آموزش و پرورش (شهید موسوی)

تلفن: ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰۹۲۶۶، دورنگار: ۰۹۲۶۶-۸۸۳۰۹۲۶۶، کد پستی: ۱۵۸۴۷۴۷۳۵۹

وب‌سایت: www.chap.sch.ir

صفحه آرا: خدیجه محمدی

طراح جلد: مریم کیوان

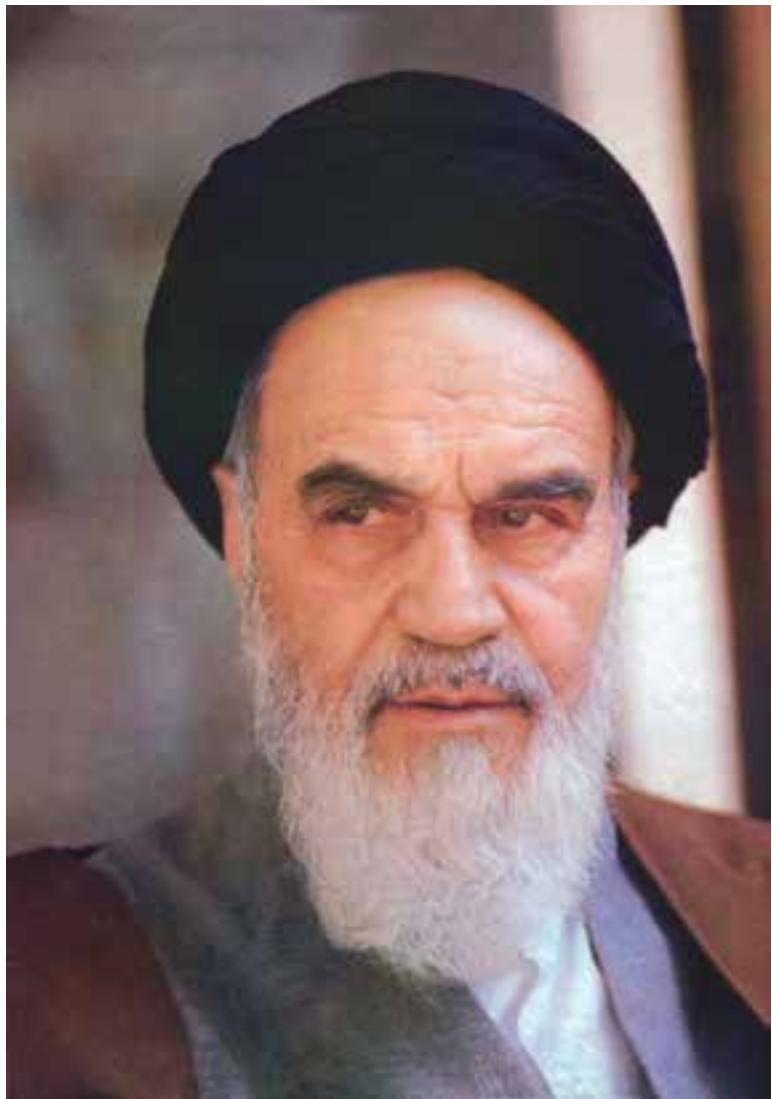
ناشر: شرکت چاپ و نشر کتابهای درسی ایران: تهران - کیلومتر ۱۷ جاده مخصوص کرج - خیابان ۶۱ (دارو پیش)

تلفن: ۰۹۱۶۱-۴۴۹۸۵۱۶۰، دورنگار: ۰۹۱۶۰-۴۴۹۸۵۱۶۱، صندوق پستی: ۳۷۵۱۵-۱۳۹

چاپخانه: سمارنگ

سال انتشار و نوبت چاپ: چاپ ششم ۱۳۹۲

حق چاپ محفوظ است.

شما عزیزان کوشش کنید که از این وابستگی بیرون آید و احتیاجات
کشور خودتان را برآورده سازید، از نیروی انسانی ایمانی خودتان غافل
نشاید و از اتکای به اجانب بپرهیزید.

امام خمینی (قدس سرّه الشّریف)

فهرست مطالب

بخش اول - مبانی معدنکاری

۲	فصل اول : آشنایی با صنعت معدنکاری
۱	۱- آشنایی
۱	۲
۱	۲- معدن چیست؟
۱	۳- سوابق تاریخی معدنکاری
۱	۴- اهمیت صنایع معدنی
۱	۵- رابطه استخراج معدن با سایر علوم و فنون

۵	فصل دوم : مطالعات فنی و اقتصادی در امور معدنی
۵	۱- آشنایی
۵	۲- انتخاب مقیاس عمل
۵	۳- عوامل مؤثر در فعالیت‌های معدنی
۷	۴- قیمت تمام شده
۸	۵- راندمان معدن
۹	۶- مدیریت و سازماندهی در کارهای معدنی

۱۰	فصل سوم : تأسیسات و مراحل مختلف عملیات معدنی
۳	۱- آشنایی
۳	۱۰
۳	۲- تأسیسات بیرونی معدن
۳	۱۰
۳	۳- روشهای دسترسی به ماده معدنی
۱۲	۱۲
۳	۴- احداث شبکه معدن
۱۵	۱۵
۳	۵- انواع حفریات معدنی
۳	۱۶
۳	۶- نگهداری
۳	۲۰
۳	۷- حمل و نقل
۳	۲۱
۳	۸- تهویه
۳	۹- آبکشی
۳	۲۲
۳	۱۰- روشنایی
۲۲	۲۲

بخش دوم – نگهداری در معادن

فصل چهارم : رده‌بندی توده‌های سنگی	۲۳
۱- آشنایی	۴
۲- رده‌بندی مهندسی	۴
۳- رده‌بندی ژئومکانیکی (RMR)	۴
۴- رده‌بندی براساس شاخص کیفیت تونل‌سازی Q	۴
فصل پنجم : تنش در حفریات معدنی	۳۶
۱- آشنایی	۵
۲- تنشهای برجا	۵
۳- تنش در تونلها	۵
۴- وضعیت تنش در تونلهای مختلف	۵۰
۵- تنش در کارگاه استخراج	۵۳
فصل ششم : مصالح لازم برای نگهداری حفریات معدنی	۷۱
۱- آشنایی	۶
۲- سنگهای طبیعی	۶
۳- آجر	۶
۴- آهک	۶
۵- گچ	۶
۶- سیمان	۶
۷- ملاتها	۶
۸- بتون	۶
۹- بتون مسلح	۶
۱۰- چوب	۶
۱۱- فولاد	۶
فصل هفتم : نگهداری در تونل‌ها	۱۰۷
۱- آشنایی	۷

۱۰۷	۲-۷- لق‌گیری
۱۰۷	۳-۷- نگهداری به وسیله چوب
۱۱۷	۴-۷- نگهداری به وسیله قابهای فلزی
۱۲۲	۵-۷- نگهداری به وسیله قابهای بتنی
۱۲۴	۶-۷- دیوارسازی در تونل
۱۲۵	۷-۷- دیواره بتنی
۱۲۶	۸-۷- شاتکریت یا بتن پاشی
۱۲۷	۹-۷- نگهداری به وسیله پیچ سنگ
۱۳۰	۱۰-۷- تعمیرات سیستم نگهداری تونل
 فصل هشتم : نگهداری در چاه	
۱۳۲	۱-۸- آشنایی
۱۳۲	۲-۸- نگهداری به وسیله چوب
۱۳۲	۳-۸- نگهداری به وسیله قابهای فلزی
۱۳۴	۴-۸- دیوارسازی چاه
۱۳۵	۵-۸- نگهداری با استفاده از آستری بتنی
۱۳۷	۶-۸- نگهداری به وسیله قطعات بتنی
 فصل نهم : نگهداری در کارگاه استخراج	
۱۳۹	۱-۹- آشنایی
۱۳۹	۲-۹- چوب بست در کارگاه استخراج
۱۴۱	۳-۹- جرز چوبی
۱۴۳	۴-۹- پایه‌های فلزی
۱۴۴	۵-۹- جرزهای فلزی
۱۴۷	۶-۹- پایه‌های قدرتی
۱۴۸	۷-۹- پرکردن محل استخراج شده
۱۵۵	

بخش سوم - حمل و نقل در معادن

۱۵۸	فصل دهم : بارگیری
-----	-------------------------

۱۵۸	۱-۱- آشنایی
۱۵۸	۲-۱- بارگیری در تونل‌ها
۱۶۶	۳-۱- بارگیری در چاه
۱۶۷	۴-۱- بارگیری در خارج معدن
۱۶۹	فصل یازدهم : وسایل حمل و نقل مداوم
۱۶۹	۱-۱- آشنایی
۱۶۹	۲-۱- ناو ثابت
۱۷۰	۳-۱- ناو زنجیری
۱۷۵	۴-۱- نوار باربری
۱۸۲	فصل دوازدهم : راه آهن
۱۸۲	۱-۱- آشنایی
۱۸۲	۲-۱- احداث خط آهن
۱۸۸	۳-۱- نقاط ویژه در مسیر خط آهن
۱۹۲	۴-۱- مشخصات فنی خط آهن
۱۹۴	۵-۱- واگون‌های معدنی
۲۰۳	۶-۱- لکوموتیوها
۲۱۲	۷-۱- جرثقیل
۲۱۶	۸-۱- راه آهن‌های ویژه
۲۲۱	فصل سیزدهم : چگونگی حمل و نقل در قسمت‌های مختلف معدن
۲۲۱	۱-۱- آشنایی
۲۲۱	۲-۱- حمل و نقل در کارگاه استخراج
۲۲۳	۳-۱- حمل و نقل در تونل‌های افقی
۲۲۴	۴-۱- حمل و نقل در تونل‌های مورب
۲۲۷	۵-۱- حمل و نقل در داخل چاه
۲۳۵	۶-۱- حمل و نقل در بیرون معدن
۲۴۳	فهرست منابع

پیشگفتار

کتاب تکنولوژی استخراج معدن (۱)، اولین کتاب در زمینه شناسایی صنعت معدنکاری به هرجویان این رشته است به همین خاطر، در اولین بخش کتاب، موروری کلی بر مراحل مختلف معدنکاری آمده است تا خواننده برای مطالعه بخش‌های دیگر این کتاب و نیز کتابهای بعدی، آماده شود در کتاب حفاری در معادن، نحوه احداث حفریات معدنی مختلف مورد بحث قرار می‌گیرد همزمان با ادامه حفاری، باید کارهای معدنی مختلف شامل توپلهای، دویلهای، چاهها و کارگاههای استخراج را نگهداری کرد که موضوع بخش دوم این کتاب است در بخش سوم نیز چگونگی حمل و نقل مواد معدنی در قسمتهای مختلف معدن مورد بحث قرار گرفته است برای تهیه این کتاب از منابع مختلفی استفاده شده که فهرست آنها به ترتیب استفاده در متن در پایان کتاب آمده است در متن کتاب نیز منابع مورد استفاده با عددی در داخل [] مشخص شده که این عدد، شماره مرجع مورد استفاده در فهرست یادشده است امید است این کتاب در شناسایی بخشی از عملیات معدنکاری مفید واقع شود

حسن مدنی

اسفندماه ۱۳۷۹